

Kapetan Dragan svedoči o upletenosti Srbije u rat u Hrvatskoj

Author: IWPR
ICTY

Dan 150

Ako se neki režiser jednom prihvati da snima film o usponu i padu Dragana Vasiljkovića u Miloševićevoj Srbiji, stvarni događaji iz života ovog čoveka će mu biti dovoljni, pa neće trebati da izmišlja dodatne dramske zaplete. Kapetan Dragan (patriota ili plaćenik, ovisno od političke perspektive,) je osenio potrebu da stane na stranu hrvatskih Srba jer je verovao da se u Hrvatskoj vraća ustaštvo.

Stanovnik Australije, on je doleteo svojim privatnim avionom iz Amerike u Rijeku, i time počeo da stiče slavu. Informacije o sukobu u Krajini dobio je u beogradskoj kafani, i na kraju je od njega zatraženo da pomogne. Ali, tek kada je prvi put otišao u Krajinu je osenio da zaista može nešto da ponudi. Na putu do tamo morao je da prođe kroz brojne barikade na kojima su bili neuredni, slabo naoružani i loše opremljeni, a često i pijani ljudi. Vasiljković, koji je imao šest godina iskustva u australskoj armiji, došao je na ideju da bi mogao da organizuje i obuči ove ljude, i da od njih napravi profesionalnu odbrambenu armiju. Ali, policajac Milan Martić, koji je bio na čelu srpskih snaga u Krajini, nije hteo ni da čuje.

Vasiljković je otišao u Ameriku, ali se vratio u Srbiju posle demonstracija 9. marta 1991., kada je na televiziji video tenkove na ulicama Beograda. Opet je hteo da se uključi u borbu na strani hrvatskih Srba, i mogućnost mu se pružila kada mu se obratio Franko Simatović - Frenki sa molbom da napiše priručnik koji bi mogao da se koristi u obučavanju snaga u Krajini. Simatović ga je upozorio da nikome ne kaže da su o tome razgovarali. 'Rekao je da, kad bi njegovi šefovi znali, da bi verovatno bio uhapšen i otpušten.' Ovo je bilo u doba kada su Milošević i srpski političari veoma pažljivo sakrivali svoju podršku krajiškim Srbima u borbi protiv Hrvatske.

Na kraju je Kapetan Dragan sam krenuo u Krajinu, a Simatović mu se pridružio kada je čuo kamo ide. Vasiljković je ispričao da je onda počistio i organizovao centar za obuku, i da je tamo počeo da obučava buduće borce po profesionalnim standardima. S obzirom na svoje vojno iskustvo, insistirao je na profesionalnom ponašanju, tako da, na primer, nije dozvoljavao šamaranje zatvorenika. Ispričao je da je zaustavio grupu razularenih Šešeljevih dobrovoljaca koji su se uputili u Krajinu, da je otprilike petinu njih vratio, a ostale da je primio u svoje postojeće disciplinovane jedinice. Takođe je uhapsio grupu naoružanih Srba koji su, navodno, masakrirali grupu civila, i predao ih je Martiću.

Svedok je rekao da je smatrao da srpske snage u Krajini moraju da budu pod čvrstom kontrolom SDB-a, policije ili armije. Svedočio je da je to tako i danas, dodavši: 'Ljuti me da danas neki ljudi peru ruke od onih koji su dali živote verujući da služe [te institucije] . . . Ja verujem da u Krajini, dok sam ja bio tamo, da svi ljudi koji su bili pod oružjem, morali su da budu pod komandom ili službe, ili vojske ili policije. Ne prihvatam da je mogla da ostane bilo kakva jedinica samostalno, pa ni Šešeljeva, jer sam ja bio tamo kao policajac i uspostavio sam kontrolu nad tim jedinicama.' Ovo je značajno svedočenje jer opovrgava Miloševićevu tvrdnju da su zločine počinili pripadnici jedinica koje nisu bile pod ničijom kontrolom.

Iz Vasiljkovićevo svedočenja se takođe vidi da je SDB igrala ključnu ulogu u ratu u Hrvatskoj. Svedok tvrdi da su četvorica ljudi kontrolisali situaciju u Krajini tokom rata: Franko Simatović, Dragan Filipović, Milan Radonjić i Jovica Stanišić. Svi su bili iz SDB-s, pri čemu je Stanišić bio na vrhu, i navodno je bio Miloševićeva desna ruka. Jednom je Stanišić otputovao u Krajinu da čestita Kapetanu Draganu na uspešno obučenoj generaciji boraca. Kasnije mu je u Beogradu poklonio pištolj u znak zahvalnosti za osvajanje Gline.

Uprkos (ili možda upravo zbog) postignutog uspeha u profesionalizovanju srpskih boraca u Krajini, Vasiljkovićevo politički problemi su bili sve veći. Sukobio se sa Babićem, političkim vođom Krajine, koji ga nije podržao kada je pokušao da iz kninske tvrđave, u kojoj su bili pripadnici njegove elitne jedinice, izbaci razularene, prljave i neobrijane pripadnike lokalne TO. Posl toga su ga pozvali u Beograd na razgovor sa Stanišićem. Šef SDB-a mu je rekao, gotovo izvinjavajući se, da se u Krajini igraju prljave igre, da se on, verovatno nesvesno, upetljao u politiku, i da bi bilo bolje da se ne vraća. Dodao je da bi ga, ako bi ipak pokušao da se vrati, on lično u tome sprečio. Tužilac Dermot Grum je pitao svedoka da li je u tom razgovoru pitao Stanišića da li mu zabranjuje da se vrati u Krajinu. Vasiljković je odgovorio potvrdno, i da mu je Stanišić na to odgovorio: ' "U principu, ne mogu mnogo da ti kažem. Ovo dolazi sa vrha." ... Mislio je ili na Ministra Unutrašnjih poslova ili na Miloševića'

Stanišić ga je onda poslao u jednu od Titovih vila u Boru, u pratnji nekoliko agenata SDB-a. Vasiljković je shvatio da je odbačen tek za nešto više od nedelju dana, kada je na televiziji video Babića koji je rekao da je Kapetan Dragan bio plaćenik koji je obavio posao i otišao. Vasiljković je onda upotrebio unapred dogovorn signal da se javi prijateljski raspoloženim oficirima SDB-a, koji su mu pomogli da se vrati u Beograd. Prijatelji su mu još pomogli i da održi konferenciju za štampu na kojoj je 'javno rekao da radi za

MUP Srbije,' kako stoji u pismenom delu materijala koje je tužilaštvo podnelo uz ovog svedoka.

Kada je propao pokušaj da formira specijalnu jedinicu sa Simatovićem, Vasiljković je počeo da radi na Fondu Kapetan Dragan, koji je pomagao udovicama, deci i ostalima koji su stradali u ratu. Opet se našao u politici kada su mu se obratili studenti beogradskog pravnog fakulteta kojima je Vojislav Šešelj, tadašnji parlamentarac, pretio pištoljem. Kada je Vasiljković pokušao da im pomogne, posetila su ga dvojica SDB agenata, Dragan Filipović i Milan Radonjić.

'Odveli su me na splav i rekli da im je vrlo teško što moraju to da mi kažu. Ušao sam u vode koje ne razumem. Rekli su mi da napustim Jugoslaviju. (Rekli su da su) prihvatili zadatak, jer da su pustili nekog drugog, bilo bi to drugačije odrađeno. Shvatio sam da je to pretnja.' Ponudili su da mu plate da 'nestane' na pet godina, i dogovorili su se da se opet sretnu sutradan. Kada ih je pitao odakle je došlo to naređenje, rekli su mu da je 'sa vrha' i da 'niko ništa ne može ovome da uradi.' 'Morao sam da napustim zemlju.'

Prijatelj novinar ga je nagovorio da se vidi sa šefom kontra-obaveštajne službe, koji ga je upozorio da će verovatno da završi ubijen na mafijaški način ako prihvati predlog SDB-a. Savetovao mu je da tajno snimi razgovor sa SDB agentima, što je ovaj uradio. Snimke je dao oficiru JNA koji ih je pokazao Stanišiću, sa porukom da će one da posluže kao dokaz odgovornosti SDB-a ako se Vasiljkoviću nešto desi. Ostao je u zemlji.

Svedočenje kapetana Dragana bilo je značajno, a ne samo dramatično. Ukazao je na upletenost SDB-a u rat u Hrvatskoj, u suprotnosti sa Miloševićevom tvrdnjom da Srbija nije bila upletena. Pokazao je i da su JNA, SDB i MUP organizovali, koordinisali i kontrolisali sve akcije srpskih snaga u Krajini. On skoro da je direktno optužio Miloševića da ga je on lično uklonio, nakon što je uspešno započeo profesionalizaciju srpskih snaga u Hrvatskoj. Verovatno ćemo o tome još da čujemo sutra.

Zanimljivi su i razlozi zašto je Kapetan Dragan odlučio da svedoči. Prvo, rekao je, njegovo ime se spominje u optužnici protiv Miloševića, a spomenuli su ga i neki od svedoka, od kojih su neki govorili neistine. On je hteo priliku da sam kaže šta se desilo. Iako je nepoverljiv prema Međunarodnom sudu, pozvao je sve učesnike ovih događaja da svedoče i da time pomognu da se napiše istorija ovog perioda. Interesantno je da osoba koja nema poverenje u Sud u Hagu smatra da on ipak može da odigra korisnu ulogu, bez obzira da li na kraju deli pravdu, ili ne. S obzirom na to koji su insajderi do sada već svedočili, i šta je sve bilo rečeno, i drugi direktni učesnici događaja bi dobro uradili da se odazovu Vasiljkovićevom pozivu i time da obezbede da i njihovo viđenje istorije bude zabeleženo.

Kapetan Dragan je dodao da je došao u Međunarodni sud između ostalog i zato što želi da živi normalan život, a ne da se boji optužnice i hapšenja. Za sada protiv gospodina Vasiljkovića nije javno podignuta optužnica.

Location: [Balkans](#)
[Macedonia](#)
[Serbia](#)
[Kosovo](#)

Focus: [Coalition for International Justice \(CIJ\) Trial Reports Archive \(Bos-Hrv-Srp\)](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/kapetan-dragan-svedoci-o-upletenosti-srbije-u>